

Kaliningrad

Aftenen før vi skal sejle, fra Hel i Polen til Kaliningrad, ringer vi for sidste gang til Danmarks konsul i Kaliningrad, Arne Grove. Vi ringer for at høre præcis, hvordan vi skal sejle, når vi kommer til grænsen. Denne gang lyder det meget mere fornuftigt. Vi skal gå direkte til Baltisk, der ligger hvor floden og lagunen munder ud i Østersøen. Her venter så en lokal sejler, der hjælper os med indklareringen, og som vil være lods for os op til yacht klubben. Den ligger i lagunen i udkanten af byen Kaliningrad. Jeg tænker "Ok, det her lyder rigtigt. Nu er der styr på det. Nu kan vi roligt gå der over."

Vi går til køjs med en underlig blandet følelse af, at dette bliver spændende, men også med lidt bange anelser.

Vi står tidligt op næste morgen. Ingen af os har fået meget søvn i nat. Vi har haft mange spekulationer om hvordan det vil spænde af i dag.

Pia kalder de polske toldere på VHF'en så vi kan udklarere af Polen. De kommer 10 minutter efter og skal bare notere vores pas osv. Det sidste de siger, inden de forlader skibet er, "God luck" og ser på os som om vi ikke er rigtigt kloge. Endnu en gang giver det lige et sug i maven. Er det her nu en god ide. Vi slår det til side og starter maskinen og letter.

I forbassinet sætter vi sejl og så er det af sted. Vinden dør hurtigt ud og vi må igen have gang i maskinen. Da vi er 5 sømil fra grænsen kalder Pia russerne op på VHF'en og informere dem om vores ankomst. Arne har, i går, sendt information til myndighederne i Baltisk om, at vi vil ankomme i dag. Så de er i hvert fald grundigt informeret. Russerne beder os kalde op igen når vi er 2 sømil fra anløb af Baltisk. Vi tillader os at skære ind over grænsen, længere mod syd end man egentligt skal. Det passer bedre med vinden, så vi kan gå for sejl igen. Det giver heller ikke anledning til noget fra russisk side, selv om der ligger en grænse patruljebåd et par sømil fra os. Da vi er ca. 2 sømil fra Baltisk, kalder vi igen russerne på VHF'en og beder om tilladelse til at anløbe Baltisk. Den får vi med det samme. Vi fortsætter ind mod molerne for fulde sejl, men så bliver vi kaldt op og bedt om at tage sejlene ned. Det må vi jo finde os i, selv om der ved gud er rigeligt med plads i indløbet og ingen udgående trafik.

Vi får at vide, at der kommer en lille motorbåd ud og guider os ind til pas og toldkontrollen. Et øjeblik efter kommer der ganske rigtigt en lille båd med en ung russer og viser os vej.

På kajen, ved toldkontrollen, står to mennesker og vinker ivrigt og signalere at vi skal lægge til ovre ved dem. Det viser sig at være den lokale sejler Yury (Juri) og en af hans bekendte Alisia, der kan lidt engelsk og som skal være tolk mellem os og Yury, der kun kan russisk og tysk.

Yury beder straks om at få vores papirer og pas, og så smutter han af sted til toldkontoret for at ordne alle formaliteterne. Det er sku da service.

Vi snakker lidt med Alisia imens, men det er nu sandt at sige, ikke ret meget engelsk hun kan. Hun har selv lært sig det hun kan ved hjælp af en lille ordbog, og hun vil meget gerne øve sig. Og hvor der er vilje er der vej. Det skal vise sig, i løbet af de få dage vi er i Kaliningrad, forbedre hun sit engelsk med mange længdesprings længder.

Da Yury kommer tilbage, mangler vi kun lige at få besøg ombord af tolderne. De skal lige kigge lidt i kistebænkene og spørger os, om vi har nogle kalasnikov'er eller drugs. Da vi kan svare nej til begge dele, siger de, ok vi kan sejle.

Vi letter for motor med det samme og Yury dirigere os ud i kanalen. Vi skal gå ca. 5 sømil i kanalen før vi kan sejle ind i lagunen. Det går fint og Yury

fortæller om de forskellige ting, vi kommer forbi. Yury er en af den slags personer, som man meget hurtigt bliver på bølgelængde med. Han har et smittende godt humør og for ham, er der ikke noget, der ikke kan lade sig gøre. Yury fortæller at han er Afganistan veteran. Han var dernede som faldskærmssoldat og er tydeligt stolt af det.

Da vi sejlede ind gennem molerne til Baltisk turde vi ikke fotografere alt deres militær, men Yury siger at vi kan tage alle de billeder vi har lyst til "das ist keine problem". Det skal vise sig at være hans valgsprog.

Pia og Alissa prøver at holde en samtale i gang ved hjælp af fagter, tysk, engelsk og russisk. Det lader til at de more sig og nogenlunde forstår hinanden.

Alissa er en køn ung pige på vel 30 år. Hun er uddannet sygeplejerske og arbejder på det lokale sygehus. Hun har aldrig været på en lystbåd før. Det fremgår tydeligt af hendes påklædning med stilet hæle og alt det der.

Efter en times tid skal vi ind på lagunen. Jeg er glad for at vi skal den vej, for jeg har studeret søkortene over området grundigt og der skulle være vand nok. Så det er den rute jeg selv ville have valgt.

En stund er vi alle lidt uopmærksomme på sejladsen for snakken går lystigt derudaf, men pludselig sidder vi fast på bunden. Vi for hurtigt slået maskinen fra og jeg tænker "shit" kan vi nu komme af. Her kommer der jo ikke lige et andet skib forbi og trækker os af. Men Yury siger "das ist keine

problem” for bunden er bare blødt dynd. Og det går da også let med at bakke af igen. Yury dirigere os længere ud på lagunen og fortæller at alle disse dyndbanker flytter sig fra år til år.

Lidt efter bliver det dog meget være. Det virker som om vi går på grund igen. Jeg skynder mig at slå maskinen fra. Jeg sætter den i bakgear for at trække os af, men der sker ligesom ikke rigtigt noget. Jeg sætter den i frem og gasser op og ud af øjenkrogen skimter jeg et fiskenet nede i vandet ”shiiit” for sent får jeg koblet maskinen ud. Nettet sidder i skruen. Damm! Vi prøver først at trække nettet op, for måske at kunne få det væk fra skruen, men det sidder viklet rundt om skruen. Yury må i vandet og prøve at se på det. Man kan dog ikke se ret meget i det plumrede flodvand, så vi må have den skarpe kniv frem og skære os fri. Det bliver fiskerne ikke glade for, men der er ikke noget alternativ. Da vi er fri, prøver vi at starte motoren igen, men hver gang vi sætter den i gear stopper den. Vandet er koldt så Yury fryser meget. Det går ikke at han skal ned igen. Vi må gøre resten af turen for sejl.

Vinden er selvfølgelig lige ret imod, men der er dog vind sådan ca. 4-6m/s, så det er fint til kryds med den store genua.

Det er ved at være sent og vi håber at nå havnen inden det bliver helt mørkt ellers må vi kaste anker i lagunen og vente på at det bliver lyst. Men Yury siger ”das ist keine problem” vi skal nok nå ind.

Nu er alle meget opmærksomme på alt hvad der ligger i vandet og Yury viser sig at være en rigtig god lods her i lagunen. Han har en teknik, hver gang vi nærmer os et fiskenet, så sejler vi langsomt helt hen til det og så på langs til der viser sig en åbning. Så krydser vi igennem. Sådan går det i 3-4 timer til det er næsten helt mørkt. Yury ringer ind til havnen og får dem til at tænde for anduvningslysene. Og så går vi ind i over et linien Vi bjerger storsejlet ude og går ind for genuaen. Den er hurtig at rulle ind når tid er. Det er helt mørkt nu. Inde på molerne står en del mennesker og tager imod os, da vi lægger til. Endelig er vi inde, meget trætte, men også meget lettede. Oppe på kajen står Arne og Rita samt en del lokale sejlere. Arne og Rita har taget øl og pølser med og Pia får blomster. Både Pia og jeg er helt udmattede oven på en lang og anstrengende dag, så det bliver kun lige til at vi får hilst på hinanden og aftalt, at Rita henter os næste dag ved middags tid.

Arne fortæller, at så vidt vides, er vi første danske lystbåd der nogensinde er nået så langt ind til Kaliningrad. Det var helt sikkert heller ikke gået uden at han havde engageret sig i det, og fået Yury til at lodse os ind. Så mange tak til Arne.

Vi sover længe næste dag. Men da vi er kommet på benene, går vi lidt rundt på havnen og kigger. Alt er meget faldefærdigt og der er ikke noget toilet, kun et skur med et hul i gulvet. Det er egentligt lidt trist, for her er også charmerende på en særegen måde og det naturområde havnen ligger midt i er fantastisk smukt med små holme og fin strand. Så hvis der blev ryddet lidt op og bræddeskurene blev malet, ville her være pragtfuldt.

Vi skal over de næste par dage opdage, at russerne ikke ser tingene på samme måde. Deres huse og andre bygninger er også lasede og dårligt vedligeholdet. Vi tænker at det skyldes, at de ikke har råd til vedligehold.

Efterhånden går det også op for os, at det ikke er hele forklaringen.

Det er også noget med, at de ikke opfatter hygge på samme måde som os. De ser mere på funktionaliteten af tingene.

På kajen møder vi en anden Juri. Han kan ganske lidt engelsk, som han heldigvis gerne vil prøve af på os. Vi får at vide, at der skam kommer en del udenlandske både ind til Kaliningrad. Sidste år kom der feks. en finne som Juri selv var lods for, og året før kom der en tysker. Ja! En, to - mange.

Ved 1 tiden kommer Rita og henter os. Rita er russer fra et område lidt nord for Moskva og siden flyttet til Kaliningrad. Hun taler meget fint engelsk og er meget nem at komme ind på livet af. Hun viser sig at være noget af et livsstykke. Fuld af energi og lyst til at vise os Rusland, som hun ser det. Hun er forretningskvinde. Hun driver et firma, der hjælper udlændinge som vil drive landbrugs virksomhed i Kaliningrad. Hun er en principfast kvinde og en god organisator, så man er ikke i tvivl om at hun også er en god forretningskvinde.

Vi køre ind til byen og samler Arne op på vejen. Så hen til en restaurant, der ligger lige ned til en sø og park som er finansieret ved hjælp af Putins kone, som kommer fra Kaliningrad.

Vi får Russiske specialiteter i form af en kold grøntsags suppe og fisk. Rita og Arne fortæller beredvilligt om både de positive og de negative sider af livet i Kaliningrad. Vi spørger lidt til sikkerhedssituationen for os som udlændinge. De svare, at var vi kommet for 5 år siden, ville der kunne være problemer, men at der i dag stort set er styr på tingene og at det er en udvikling, som er i gang og vil fortsætte. Alligevel tør de dog ikke lade os bevæge os rundt, helt på egen hånd. Så vi bliver hentet og bragt til havnen, det er fine forhold.

Resten af dagen er vi rundt og se lidt på byen og det store marked. Der er kød, mejeri, blomster og grønt marked. På kød markedet ser vi at der ligger stabler af grisefedt. Vi spørger Rita hvad de bruger alt det fedt til.

Det er fordi, at når man skal drikke vodka (i store mængder) er det vigtigt, at have god omsætning i kroppen, og fedt øger omsætningen. Folk der har råd spiser fed fisk eller fedt kød, mens fattige folk må nøjes med det rene fedt. Om aftenen er Yury og vi inviteret til middag hjemme hos Arne og Rita. Arne har travlt med at arrangere de sidste detaljer i morgendagens HelCom konference, så han er ikke hjemme til mad.

Vi lære alt om at drikke vodka. Det er nu kun mig der får vodka, de andre skal køre. Der er nogle regler omkring vodkaen: man skal være mindst 3 personer, man skal have godt med fed mad, kvinder drikker ikke vodka. Det er forholdsvis nemme og overskuelige regler at huske, også når man har fået en del vodka.

Vi overnatter hos Rita og Arne. Næste dag er vi inviteret til at deltage i HelCom konferencen for at møde nogle af de andre deltagere og fortælle om vores tur og vores projekt. Konferencen står Arne som arrangør af. Det handler om hvordan man kan forbedre vandmiljøet i Østersøen. En del af de tidligere østbloklande udleder urensede spildevand og deres landbrug udleder i stigende grad pesticider og nitrat til floderne, der munder ud i Østersøen. Det giver naturligvis støt stigende miljøproblemer i Østersøen. Et af disse lande er Kaliningrad. For en del år siden havde man en lignende konference om hele Østersøens miljø, men den mandede ikke ud i bindende mål, men i at hvert land skulle udarbejde en handlingsplan, som heller ikke var bindende. Det er derfor nødvendigt at få etableret et mere direkte pres på politikerne. Det var lykkedes for Arne at få nogle af Ruslands og Kaliningrads top politikere til at deltage i konferencen og dermed sanktionere konferencens slutdokument. Godt gået Arne.

Arne er en heldig mand. Dels har han Rita og dels har han et arbejde han tydeligt er glad for. Han er lige fyldt 60 år, er venligheden selv. Han har tydeligt både diplomatisk og politisk tæft, således at han kan netværke med de personkredse, der er nødvendige for at kunne det han gør. Arne er idealist, han gør de ting han gør, fordi han tror på at det gør en forskel, ikke

for egen vindings skyld. Det er rart at den slags personer stadig findes, der er ikke mange tilbage i gamle Danmark.

Vi fortæller løs om vores projekt til alle der gider høre på os, og det er der faktisk en del, der gerne vil. Samtidig stiller vi dem nogle meget konkrete spørgsmål: Hvornår kan vi spise fiskene fra Østersøen igen, hvornår skal vi ikke længere sejle rundt blandt døde fisk, som der i parentes bemærket, var en del af på vej ind over lagunen til Kaliningrad. Nogle af deltagerne virker noget overraskede over, at vi har så konkret et forhold til de ting, som de selv nok har en mere akademisk distance til. Jeg tror det er sundt at blive konfronteret med, hvad der alt andet lige, må være det ønskede slutmål for Østersømiljøet.

Om eftermiddagen har vi et godt møde med bestyrelsen for den lokale yacht klub. De gør meget opmærksom på, at de virkeligt ønsker at komme i kontakt med sejlklubber uden for Kaliningrad, for på den måde at bryde den isolation de føler.

Vi drikker en symbolsk skål i vodka mellem russiske og danske sejlere. Jeg bliver nu ikke helt klar over præcist, hvad det konkret er de ønsker at få ud af samarbejdet, men vi lover at tage kontakt med vores hjemlige klub i Vordingborg og fortælle dem om interessen.

Yacht klubben vil desuden gerne have os til at reklamere for dem i Danmark Så der evt. vil være flere, der ønsker at komme her over. I den forbindelse vil de også gerne have os til at formidle kontakt mellem danske sejlere der vil til Kaliningrad og deres yacht klub. De lover at være behjælpelige med visa invitationer til et "multi entry" 1 årigt visa. Og at de, ligesom for os, vil stille en lokal sejler til rådighed som lods for alle, der ønsker at besøge dem. Det lyder fint i vore øre, vi lover at gøre det og at prøve at få en side på tursejlerforeningens hjemmeside med kontaktinformation.

Om aftenen er vi inviteret til at deltage i HelCom konferencens afslutningsmiddag på byens fineste restaurant. Det bliver en hyggelig aften med god mad, vin og megen snak.

De næste par dage er vi til en række arrangementer med henholdsvis Yury, Rita og Arne som guider. Vi ser det lokale søfarts og oceanografi museum med Yury og Alisia.

Vi er til svømning og massage på et luksus hotel i Svetlogorsk med Arne og Rita. De tager hertil en gang om måneden for at koble fra og slappe lidt af. Stedet bruges også af Ruslands nuværende præsident Medvedev. Så vi kan nu prale af at gå til massage (næsten) sammen med Medvedev. Vi er også ude og se verdens største rav mine. De har et vældigt godt museum hvor vi får en masse information om hvordan man forarbejder rav. Minen producerer ca. 5000 tons rav om året. Det er en vigtig indtægts kilde for Kaliningrad regionen, der får en fast procent del af omsætningen,

resten går til centralregeringen i Rusland. Det meste, af det rav vi går og tror, er fundet på stranden og som vi kan købe langs den jyske vestkyst, og i øvrigt alle andre steder, er i virkeligheden importeret her fra minen.

Det meste af det rav der graves her er i størrelse af sandkorn. Det smeltes og tilsættes mineraler, der giver forskellige farver. Det smeltede rav hældes i støbe forme til stænger af rå-rav, der kan bruges af smykkemesede. Der tilsættes også andre ting, der får det til at se ud som om der er gamle plante dele i, Det giver et mere autentisk præg.

I sandhedens interesse, så findes der også store klumper af rav, som anvendes inden for den inspiration formerne giver.

Yury har arrangeret et besøg på et lokalt bådbyggeri. Pelikan, hedder det. Da vi ankommer, er jeg noget overrasket over hvor mange folk, der tager imod os. Der er direktøren og folk fra bestyrelsen. Det er da utrolig, som der bliver kræset for os, bare fordi vi skal se deres værft, tænker jeg.

Vi får set eksempler på den håndværksmæssige kunnen, som er stor, men også på noget jeg ville kalde en fejl i bådbygning, nemlig at de flere steder bruger billigt ubehandlet fyrretræ til at lave rammeværket mellem to lag af teak-finérplader.

De viser os, på billeder, eksempler på store 37 fod sejlbåde de har bygget. Alt ser meget fint ud. Båden som de har bygget 2 stk. af, koster 135000 eur eller lidt over 1 mil i danske kroner. Det er til gengæld fantastisk billigt. Vi får noget kontakt info til en svensk ejer i Stockholm, som vi vil kontakte, når vi kommer dertil.

Desværre har bådbyggeriets ledelse fået det indtryk, at vi er her for at investere penge. Så da de finder ud af at vi blot er turister, der vil skrive en bog om at sejle Østersøen rundt, står skuffelsen tydeligt malet i deres ansigter. Det er nok derfor at så mange fine herrer var mødt op.

Vi bliver aldrig helt klar over hvem, der har givet dem det indtryk eller om det bare er fordi vi kommer som ”rige folk fra vest” at de så selv har skabt det forkerte indtryk.

Søndag er vores sidste dag i Kaliningrad. Som alle de andre dage er vejret fantastisk. Men vi skulle alligevel aldrig være stået op den dag, det ville have været bedre. Men i dag er der arrangeret kapsejls og vi har lovet at deltage. Vi starter dagen med en ”tju tju” (lille) vodka ovre i Juri’s store gule træ skærgårdskrydser. Han havde fødselsdag i går så han og hans ven er noget klatøjet her til morgen, men det hjælper med en lille vodka.

Båden viser sig at være hans fars, og da Juri ikke har noget arbejde, går han her og sætter sin fars båd i stand. Han bor vist også i båden. Det er langt fra top kvalitets håndværk han udføre, men det dækker det formål det skal.

Den ene morgen, hvor han skulle efter cigaretter, havde han taget et franskbrød med til os, fordi han tænkte, at så behøvede vi ikke gå hele vejen ind til købmanden. Fantastisk betænksomt.

Til kapsejlsden frygter jeg kun at vi ikke kan løbe fra hans båd. Alle andre både i havnen, kan vi til enhver tid sejle fra.

Da der skal udfyldes mandskabs lister til sejlsden er Yury endnu ikke kommet. Yury er jo en lidt hurtig type, der ikke altid er lige god til at holde sine aftaler, så jeg er lidt bekymret for vores gast og lods.

Da jeg ikke længere kan trække afleveringen af listen, og Yury stadig ikke er kommet, tilbyder Juri og hans ven at sejle med os. Der skal træffes en beslutning. Jeg beslutter at skrive Juri og hans ven på listen, så må Yury sejle med en anden båd, hvis han kommer.

Juri går fra borde og over i sin egen båd, mens hans ven bliver og hjælper med at rigge til.

Et par timer senere kommer Juri tilbage og nu er han temmelig fuld. Vi skal til at sejle ud, men jeg kan ikke tage ansvar for at have ham ombord i den tilstand. Mens jeg fortæller Juri at han må blive i land går de både, der ligger på hver side af os, ud og vi har ikke noget anker at trække os ud ved. Vinden er lidt foran-tværs og ganske frisk.

Vi går ud mellem to bøjer der uheldigvis viser sig at være forbundet til hinanden. Den line der forbinder dem får kilet sig ind i vores ror og sat sig fast. Så nu hænger vi her. Der bliver hevet fra land og ude agter, men lige meget hjælper det, vi sidder uhjælpeligt fast. Jeg må i vandet og dykke ned og se hvad der er galt. Det er linen der er gået helt ind til rorstammen og ned i hakket mellem stammen og bladet. Jeg prøver at trække den op men den rokker sig ikke en tomme. Endnu en gang er vi nød til at skære os fri.

Endelig efter en times hårdt arbejde er vi fri og kan komme ud til kapsejladsen. Juri er nu så sur over, at han ikke kan komme med, at også hans ven går fra borde. Alissa er allerede ombord og vi får hurtigt hevet Rita ombord. Hun skal ud på sin første sejltur nogensinde, men hun er ikke til at slå ud. De andre både har pænt ventet på os ude på start linien.

Vi får en god start og ligger hurtigt på tredje pladsen kun med den gule og en lille hvid foran os. Da vi krydser over på bagbord halse og lige får lidt tid til at justere sejlene, så stryger Juni af sted og ingen af de andre kan bare tilnærmelsesvist følge med. Ved første topmærke er kun den hvide foran os og det er ikke mange meter. Så krydser vi over på styrbord halse for at runde mærket. Ritzzz! siger det, oppe ved genuaen. Jeg kigger op og ser at den er flænget hele vejen på langs. Satans også, nu gik det lige så godt og så er vi nød til at udgå.

Vi slår ud af banen og pakker sejlene sammen. Starter motoren og sætter kursen ind mod havnen. Nu har vi jo ikke en lokal kendt lods ombord, så det vare da heller ikke længe, før vi sidder på grund. Det er dog stadig nemt at komme af igen. Nu kan der da vist ikke gå mere galt i dag, skulle jeg mene. Vi må have opbrugt vores uhelds kvote.

Inde ved havnen står en lokal sejler fast på grund. Han ser ud til at gøre alle de forkerte ting for at komme af. Vi tilbyder ham en line og trækker ham af grunden. Kort tid efter står han igen fast inde mellem sivene. Han burde nok ikke sejle, før han havde lært noget mere om det.

Inde i havnen får vi nu lige lidt tid, inden alle bådene kommer ind igen, til at reparere linerne, som vi skar over, til bøjerne. Så er der ingen sure miner når deres ejere kommer ind.

Da vi har fået fortøjet og klaret skibet op, er jeg rigtigt godt svedt. Solen bager ned og jeg er træt. Da Yury kommer ind kigger han på vores flænset genua og sige at deres lokale sejlsmager sagtens kan fixe det. Vi kan ikke vente flere timer på, at han kommer, for vi skal videre til banja. Så Yury siger at han skal nok tage sig af det ”das ist keine problem”. Ja! Sådan er folk på disse kanter, utroligt hjælpsomme.

Jeg har godt læst fra en tysk beretning, at det er en god sejlsmager, så jeg har ingen betænkeligheder.

Rita, Pia og jeg køre ind til byen og samler Arne op. Så er det af sted til banja. Det er lige det man har brug for efter en sådan hård dag. Banja er en russisk sauna. Der findes 3 slags. En der svare til en finsk sauna og en hvor stenene varmes op fra et ildsted der er åben uden for saunaen og endeligt en (sort banja) hvor ildstedet findes inde i selve saunaen. Vi var i model 2 og kors hvor var det varmt. Men ikke nok med varmen, man skal også rises med et par grene ris med blade af eukalyptus og eg. Det skal være godt for blodomløbet og det er det sikkert. Det duftede i hvert fald godt. Efter risningen skal man så ud og dyppes i et kar med meget koldt vand. Hvis ikke det kan få gang i blod cirkulationen må man være så godt som død. Jeg medgiver at det virkelig virker afslappende og afstressende.

Med til banja'en høre en stue hvor man kan side i magelige sofaer og drikke kvass (en lokal øl uden alkohol) og saltvand og spise pølser. Hele seancen vare et par timer, hvor vi skiftevis er inde i varmen og ude i det kolde vand eller sidder og hyggesnakker og drikker kvass. Det hele afrundes med et brusebad og en kold øl i baren. Det er super hyggeligt og vi glemmer helt alle dagens kvaler.

Tilbage i havnen får vi sagt pænt farvel og tak til Arne og Rita. Derefter bliver jeg hevet over i klubsuret til vodka og ostemad. Det virker ikke særligt appetitligt og de andre sejlere er allerede godt i stødet. Pia går sammen med Yury, Arne og Rita over til seilmageren for at bese reparationsarbejdet. Heldigvis bliver jeg kaldt derover også, så jeg kan slippe ud af skuret på en pæn måde. Det ser ud til at være super fint arbejde han laver. Så vi bliver enige om at det koster 100 eur og er klar til i morgen tidlig, senest kl. 7.

Næste morgen ligger sejlet klar i cockpitet. Der er super fint arbejde. Vi gør sejlklar og jeg går op for at finde Yury, der skal lodse os ud igen. Han er heldigvis vågen og klar. Alisia har også overnattet i skuret og skal med ned

til Baltisk. Det er en meget koncentreret Yury, der ikke skal have noget af at vi ryger i flere fiskenet. Jeg syntes efterhånden, at jeg har styr på hans metode, så jeg tør godt gøre turen uden lods, næste gang.

Det er åbenbart mere besværligt at komme ud af Kaliningrad end at komme ind. Det tager i hvert fald længere tid at få ordnet papirerne end ved indrejsen. Det er godt at vide, at det er Rita der har fat i dem. Tolderen er også meget mere emsig, end ham, der var ved indrejsen. Han vil se ned i alle rum og det tager noget tid. Jeg syntes ikke lige, tid er det vi har mest af, eftersom vi skal sejle et langt stræk videre til Kleipeda i Litauen og vejrudsigten for natten ikke er alt for god. Men endelig, efter et par timer, bliver der sagt god for at vi kan sejle. Vi tager en varm hjertelig afsked med Alisia og Yury. Og så lægger vi fra kaj.

Kaliningrad vil altid stå for os som en helt særlig oplevelse. Folk her er bare søde, venlige og frem for alt hjælpsomme i en grad vi aldrig har mødt noget andet sted, vi har været.